

ur aftur upp kollunum í huga mínum. Eg sé að þetta, sem eg hefði verið að hugsa um, átti ef til vill enn betur við um skáldskap og sálarlíf þjóðarinnar, heldur en einstaklingsins. Þjóð-ögur eru langbeztu tækin til þess að sjá hvern-ís þjóð hugsar. Við getum t. d. þekt til hlýtar hennar daglega líf og þó vitað lítið um hana. Íhaldið og trúin á vanan, er svo rötgróin í okkur, að atvinnuvegir þjóða geta verið óbreyttir öld-um saman, og allar starfsaðferðir við þá. Mað-ur getur þekt þá svo að segja út í æsar, en þó vitað mjög lítið um þjóðina. En hún hættir ekki að hugsa fyrir þá, að hún hjakki í sama farinu með sitt daglega framkvæmdalíf. Hún skapar sér sína tegund af heimspeki, setur reynslu sína og hugvit í einhvern sögubúning t. d. Sagan gengur mann frá manni, það er bætt við hana, henni breytt, felt úr henni það, sem al- menningar ekki skilur eða skilur á annan veg, heldur en ofan á verður í fyrstu. Og á endan- um verður sagan ímynd og tákn þess, sem menn- irnir vita sannast og skilja best. Búningurinn getur verið fánægur eða fallegur, tröllslegur eða dverglegur, eftir því sem ímyndunarafl- mannanna er hátt, en ef í gegnum þann dul- arbúning sést í skapferli, dómgreind og reynslu fólksins, þá er þjóðsagan meira virði, heldur en ef þennan eiginleika vantaði, en framsetningin væri hinsvegar realistiskari, ófgarnar feldar burtu, og alt þá frekar "true to life", eins og það er alment skilið. Mér datt í hug frásagan, sem eg drap aðeins á áðan, um Órvar-Odd og Óg- mund Eyþjófsbana. Mig hefir lengi langað til þess að gefa mér tíma til þess að sökkva mér niður í hvað í þeirri frásögu frásögu felst, því öðru hvoru finnst mér eg eygja hvað þjóðin, sem hana hefir samið, hefir vitandi eða óvitandi viljað skýra frá með henni. En eg fann að eg mátti ekki fyrir nokkurn mun sleppa mér út í að hugsa um það, ef eg átti að geta haft nokk- ura von um að geta sofna þá nótt. Og það hjálpaði mér nú, að það streymdu inn á mig end- urníminningar úr þjóðsögunum. Ein þeirra varð þó öðrum yfirstærkari. Mér datt í hug sagan um drauginn, sem gekk aftur til að vitja um peningakúttinn sinn. Hann kom úr gróft sinni hverja nótt, fór til staðarins, þar sem hann hafði falið fé sitt, meðan hann var en í lífenda lífi, því hann gat ekki um nokkurn að njóta þess eftir sinn dag. Og nú undi hann nokkurn hluta hver- ar nætur við að hvalfa skillingunum yfir höfuð sér. Sagan er ekki löng, og í margra augum er hún kannske fjarstæða, en þegar að er gáð, þá lýsir þjóðin sér ekki lítið með þessu. Eg á ekki við það eitt, að alls ekki er óhugsandi, að menn hafi orðið þess varir, að framliðir menn gerðu vart við sig eftir andlátíð í sambandi við þá hluti, sem hugur þeirra hafði verið mest verði bund- inn við í lífinu. Það má vel vera að þjóðin hafi trúað því, og fellur þá sú trú saman við skilning ýmsra þeirra, sem nú þykjast vita það með tölu- verðri vissu. En í því sambandi, sem eg ætla að benda á söguna, er þetta aukaatriði. Sagan sýn- ir fyrst og fremst hverjum augum þjóðin lýtur á maurapúka og ágirnd. Og nú rennum við huganum allra snöggvast til lýsingar annarar þjóðar á fjársöfnun — fjársöfnun, sem ekki eríð, ef eg ekki hatti nú.

gerð vegna þeirra framkvæmda eða gagns, sem af fénu væri hægt að hafa, heldur vegna glitr- andi gullsins og dýrra steina sjálfrá. Þér mun- uð muna flest eftir "Aladin" í Þúsund og einni nótt. Semitarnir, sem þá sögu sömdu, bókstaflega báða huga sína í tilhugsuninni, er Aladin kom í gimsteinahellirinn og leit hin óumræðilega auð- æfi. Maður finnur að gimsteinahellirinn er hin jarðneska paradís Semitans. Engin önnur hugsun kemst að í sögunni, nema ef vera skyldi það, hvað öruggt sé að halda í auðinn. Það má hrísa hann af manni ef ekki er því betur aðgætt. Eg held ekki að það sé neinn misskilningur, að þessar tvær sögur séu hlöstaðar. Íslendingurinn finnur eins og allar þjóðir, að ágirndin á ítök í honum, hann má vara sig á henni og hann getur beðið lægri hluta fyrir henni. En innst inni fyrirliður hann hana. Hann finnur, að maurapúk- inn er draugur, skopnuð beinagrind meðal mannanna, og hann reynir að lækna sig af á- girndinni með því að hella yfir drauginn hæðni sinni og kuldahlátri, draga upp í huga sínum myndina af vofunni, sem hefir þá einu afþreyn- ingu, að hella yfir sig fánýtu silfri í tungsljósinu. Svona les eg þá sögu, og það er af því, að eg held að svo að segja á hverri blaðsíðu þjóðsagn- anna, fornra og nýrra, sé að finna nýjar og nýjar bendingar um hugunarlíf þeirra manna, sem við erum öll afkominn, að eg hefi svo oft furðað mig á því, hvað lítið hefir verið um þær ritað af fræðimönnum þjóðarinnar. Undir grímu þjóð- sagnanna eru falin hin lifandi augu kynslóð- anna, sem stafa hafa út í lífið og reynt að gera sér grein fyrir því og athugað margt af svo mik- illi djúphugni og snild. Eg er algjörlega sann- færður um það, að rannsókn á þeim efnum mundi leiða í ljós, að niðurstöður vörð þjóðar um svo fjölda mörg mikilvæg efni, hafi verið alt aðrar heldur skilningur flestra annara þjóða. Það er ekki vegna þess, að þjóðin sé að upplagi vitrari eða fullkomnari en aðrir menn, heldur einungis vegna þess, að lífið hefir snúið að henni annari hlið en flestum öðrum. Það er ekkert tækifæri til þess að færa nein rök að því nuna- en eg veit, að það er ekki fjarlægðin, sem gerir fjölinn blá, sem veldur því, að eg trúi því, að það sé ekkert mál mikilsverðara fyrir íslenska menn en gaumgæfileg rannsókn og ígrundun á því hvað það sé að vera Íslendingur. Það má vera, að það sé ofbirta í augum Elnars Benediktsson- ar af hans eigin þrá, er hann þykist þegar sjá, að "Vort land er í dögum af annari öld nú rís elding þess tíma er faliðann virðir"

en sú elding verður að degi, þegar við sjáum, að þjóðin hefir í raun og veru leyst af hugviti sínu, hvernig við eigum að snúast við lífinu. Svörin eru geymd, grímubúin enn læsileg, í okkar þjóðlegu bókmentum, sem ritaðar eru rúnastöf- um raunanna og svitadropum af enni þeirra manna, sem lagt hafa á sig erfiðis, sem öllu er meira, sem er að hugsa. Eg var að byrja að draga upp fyrir mér myndina af hinni nýju gull- öld Íslendinga, þegar svefninn tók mig í fang sér og vatt mér inn í draumalandið. Eg veit, að huganum allra snöggvast til lýsingar annarar þjóðar á fjársöfnun — fjársöfnun, sem ekki eríð, ef eg ekki hatti nú.

The Dominion Bank

HORN NOTRE DAME AVE. and SHERBROOKE ST.

Höfuðstöðv. uppb. \$ 6,000,000
Varasjóður \$ 7,700,000
Aðrar eignir, yfir \$120,000,000

Sérstakt athygli veitt viðskifti- um kaupmanna og verzlun- áfaga.

Sparisjóðsdeildin.

Vextir af innstæðufé greiddir jafnháir og annarsstaðar við- gengst.

PHONE A 9253

P. B. TUCKER, ráðsmaður.

Pankabrot.

Febrúar 1924.

Halló, heilðruðu blaðastjórar! Eg bið yður að afsaka, að eg geri yður óneði og kem til dyra, eins og eg er kladdur.

Mætti eg vera svo djarnir að senda yður nokkrar línur í þeim tilgangi og þeirri von, að þær gætu haft lengri áfanga, en að hitun- tæki skrifstofu yðar?

Mér líkar miður vel, að þar taki enda vegferð ritsinsíðla bænda og blaðakaupenda yðar, vegna þess að það getur haft óheilbrigðar af- leiðingar fyrir blöðin: geti orsak- að þeim eftirgjöf og farartálma, ef ekki er gætt allrar varúðar gagn- vart kaupendum þeirra og fleirum. Annars geri eg ráð fyrir, að væn- ta mætti þess, að blaðstjórn og blað- kaupendur sýndu óráð mekk þess, að þeir væru í og með ritsstjórn- um, HÖB og sálin í íslenskri blaða- útgaðu hér meðal þjóðarbrótsins vestra.

Um bóndann má segja, að hann eigi sæti á skólabeck reynslunnar, og öðlast þar fyrir þekkingu í nokkrum greinum innan hans eigin sjónvildarhrings, sem vert er að hagnýta sér og færa í leitur ef kostur er á, en það er allott undir dómgreind og hlutgjörum ritsstjórn- komið, hve miklu gildi það nær út á við, ef því er beint á hans vegu.

Eins og ráða má af þessum inn- gangsorðum, var það ritsstjórn- grein Lögbergs, er kom mér til að hreyfa þenna í þetta sinn. Greinin nefnist "Vestur-íslensk blaða- menska, (sjá "Lög" 21. jan.)

Get eg verið rítt, þakklátur fyr- ir hreyfingu á því málefni, og er eg honum í flestum atriðum sam- þykktur, en finnst þó dálitla hvöt hjá mér til athugasenda á nokkrum atriðum, er víðast fremur lauslega framsett af honum, er víðkemur innihaldi og tilveruðri dagblað- anna.

Ríttstj. segir í áminnstri grein, að þeir þurfi allott mikilvæg efni að leggja til frá sjálfum sér, sem sít ætti að vera, (ef eg mán rétt). Þetta er án efa rétt álitíð.

En þar eð og hefi ekki minstu vitund af ritsstjórnaðfelleikum, ætla eg mér ekki neina umsógn um hvað í dagblöðum skal vera, og hvað ekki, samt líf eg svo á, að blöðin þurfi að færa lesendum sínum það efni, sem auðgar getur andann og lyft honum upp í æðra veldi á heilustundum, frá störfum og stríti daglega athafna. Vitan- lega er hlutverk ríttstj. að alla efn- is með fyrirhyggju úr ýmsum átt- um gangandi út frá því, að kaup- endur borgi brúsan.

Eins og hann segir, er viðhald blaðanna undir kaupendafjölda komið. En svo skilst mér líka, að kaupendafjöldinn sé að miklu leyti undir útfæranda blaðanna kominn: hve vinsælt blaðið er o. s. frv.

Vil eg nú í nokkrum dráttum (Framh. á bls. 8).

THE ARROW SERVICE

Við flytjum fólk og varning hvert sem er

ÓDÝRAST

í borginni. — Reynið okkur.

Sími dag og nótt: J 5700

Vist á Klukkutímann, eða eftir samningum.

Horn Arlington og Manitoba J. T., ráðsmaður.

Við hjálpum þér.

VIÐ HJÁLPUM ÞÉR ekki aðeins meðan þú ert á skólanum, en einn- ig eftir námið með því, að dýruga þér vinnu. Hjálpar okkur hefir oft auk þessa orðið til þess að nem- endur hafa notið hærri vinnu- launa en elia. Einum nemenda okkar dýruguðum við \$50.00 meira á mánuði en hann hefði án okkar hjálpar fengið. Þetta erum við reiðubúnir að sanna. Ekki þú til- sagnar og áhrifa frá slíkum skóla? Ertu ekki fús að gefa þér tíma til að nema á stuttum tíma það, sem bestu eykur inntektir þín- ar og gefur þér betri tækifæri. Ef svo er, áttirðu að innræstast sem nemi á skóla okkar næsta mánu- dag.

WINNIPEG BUSINESS COLLEGE

222 Portage Ave. A 1073

DANS-KENSLA.

Hin miklu viðskifti gera okkur mögulegt að halda áfram.

\$5.00 námskeiðinu

Prof. Scott N 8106

Kenslutimar eftir hádegis og á kvöldin. Einnig sérkensla á hvaða tíma sem er.

290 Portage Ave. (Yfir Lyceum) Half Block from Eatons.

THE OLYMPIA CAFE

314-316 Donald St. Winnipeg

Okkar matreiðsla er þekt að gæðum. — Miðdegisverður fyr- ir "business"-menn frá kl. 12 til kl. 2 eftir hádegis — 50c

Joseph Badali, ráðsmaður.

MRS. SWAINSON

627 Sargent Ave.

hefir ávalt fyrirleggjandi úrval- borgir af nýttu kvenhöttum. Hún er eina íslenska konan sem átti verzlun rekur í Winnipeg Íslendingar, látið Mrs. Swainson góða viðskifta yðar. Heimasími: B. 3075.

ISLENZKA BAKARIID

selur bestar vörur fyrir lægsta verð.

Pantanir afgreiddar fljótt og vel.

— Fjölbreyttast úrval —

— Hrein viðskifti. —

BJARNASON BAKING CO.

Sargent & McGee

— Sími: A 5638 —

Madame Breton

HEMSTITCHING

Embroidery, Pleating, Braiding, Buttons covered and Button Holes

Blouses and Men's Shirts made to order.

Phone A 3752

258 Fort St., Winnipeg

TH. JOHNSON,

Ornnakari og Gullsmíður

Selur giftingaleyfisbrög

"Sérstakt athygli veitt pontu- ción á 'Vestur-íslensk blaða- menska' 21. jan." 264 Main St. Phone A 4637

KING GEORGE HOTEL

(A horni King og Alexandra)

Eina íslenska hótelið í bænum

Ráðsmaður

Ph. Bjarnason

FINN MADAME REE

mestu spákonu valdarinnar — hún segir yður einmitt það, sem þér vilji- is vita í öllum málum lífsins, ást, giftingu, fjárfæslu, vandræðum. — Suite 1 Hample Block, 273½ Portage Ave., nálægt Smith St. Viðtalimar: 11 f. h. til 9 e. h. Komid með þessa auglýsingu — þá gefur yður rétt til að fá lesin forlög yðar fyrir hálfvörð.

BESTA ISLENZKA KAFFISLÚHUSID Í BORGinni.

Rooney's Lunch Room

629 Sargent Ave., Winnipeg.

Það er kaffisluhús meðal Íslendinga, sem rekið er eft- ir fylztu fyriræmum ís- lenzkra gestrisni.

Íslendingar utan af landi, sem til þéjarins koma, ættu að að koma við á þessum matsölu- stað, áður en þeir fara annað til að fá sér að borða.

A. G. LÉVÉQUE

Löfataskeri

Tilkynnir, að hann hefir opn- að vinnustofu að 291 Fort St. og er reiðubúinn að taka að sér allskonar samu og við- gerð á löfatnaði.

291 Fort St. — Phone A 5207

Money to Loan.

If you require a loan on your furniture, house or farm we can arrange for you such a loan.

EXCHANGE

House for farm

or

Farm for house

Insurance of all kinds

WM. BELL CO.

Phone: N 9991

503 Paris Bldg., Winnipeg

EMIL JOHNSON

A. THOMAS.

SERVICE ELECTRIC

Ratnagn contracting

Allskonar rafmagnsáhöfuð seld og

og við þau gert.

Seljum Moffat og McClary raf- magns-eldavélur og höfum þær til

sýnis á verkstæði voru.

524 Sargent Ave. (gamla Johnsons

byggingin við Young St.

Verkstæðissími B 1507.

Heimasími A 7286.

EINA ISLENZKA LITUNAR- HÖSÍÐ Í BÆNUM.

Sími A 3763—276 Hargrave

Alt verk fljótt og vel að hendi

leyst. Þöntunum utan af landi

sérstakur gaumur gefinn. Eini

staðurinn í bænum sem litur og

hreinsar hattjaðir.

Eigendur:

A. Goodman

R. Swanson

Dubois Limited.

I sambandi við viðarsölu

mína veiti eg daglega viðtöku

þöntunum fyrir DRUMHELL-

ER KOL, þá allra beztu teg-

und, sem til er á mæðnum.

S. Olafsson

Sími: N7152 — 619 Agnes St.

DR. ROVEDA M. T. D., M. E.,

Sérfræðingur í fótaveiki.

Rítt, bl. hæl, táberg, etc., vís-

indalega, lagferð og læknað.

Líkhorn og innvaxnar neglur á

tám, skjótlega læknað.

Innsólar til stuðnings og þæg-

inda, bunnir til eftir mælingu.

242 Somerset Bldg. Phone: A 1927

WEVEL CAFE

Ef þú ert hungraður, þá komdu

inn á Wevel Café og tásu þér að

borða. Máltíðir seldar á öllum

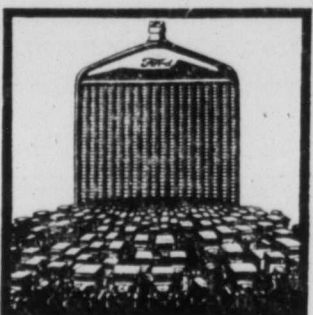
ánum dags. Gott íslenskt kaffi

ávalt á boðstólum. Svíladrykkir,

vundlar, tóbak og allskonar söt-

indi.

Mrs. F. JACOB.

Why Ford Predominates

A Triumph of Mechanical Simplicity

The Ford is without superfluous parts, yet has everything needed for efficient operation.

Like all great engineering accomplish- ments, it has progressed through simplification—the reduction to fun- damentals.

This process of simplification has brought into being many of those distinctive features which are found exclusively in Ford cars. The Ford planetary transmission and three- pedal control are among those features.

Experts agree that they are ideally suited to the small, light car.

Another feature is the Ford magneto, so remarkable in principle and so suc- cessful in practice that a complete unit was recently presented—by re- quest—to the Smithsonian Institu- tion.

There are many such features, but these are sufficient to indicate the sound foundation upon which engin- eers have pronounced the Ford to be a triumph of mechanical simplicity.

See Any Authorized Ford Dealer

Ford

CARS - TRUCKS - TRACTORS

CP-21C